ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HÒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

TRỰC QUAN HÓA DỮ LIỆU

Đề tài:

TRỰC QUAN VÀ PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH DÂN SỐ TẠI VIỆT NAM

THÀNH VIÊN NHÓM

Cao Nguyễn An Sơn – 18127196

Dương Ngọc Nguyên Phương – 18127187

Võ Văn Quốc Huy – 18127113

 $B\grave{u}i\ Th\grave{a}nh\ Long - 18127132$

Môn học: Trực Quan Hóa Dữ liệu

Thành phố Hồ Chí Minh – 2022

MỤC LỤC

MUC	C LỤC	2
Thôn	g tin nhóm	3
Thôn	g tin đề tài	4
	Tên đề tài	
2.	Mô tả dữ liệu	4
Trực	quan và phân tích dữ liệu	9
3.	Dashboard về mật độ dân số	9
4.	Dashboard về thành phần dân số	12
5.	Dashboard về dân số và kinh tế đất nước	16
Phân tích		19
Tham	n khảo	21

Thông tin nhóm

MSSV	Họ và tên
18127196	Cao Nguyễn An Sơn
18127187	Dương Ngọc Nguyên Phương
18127113	Võ Văn Quốc Huy
18127132	Bùi Thành Long

Thông tin đề tài

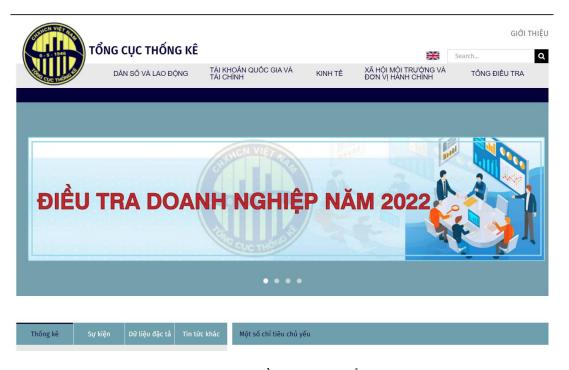
1. Tên đề tài

Trực quan và phân tích tình hình dân số tại Việt Nam trong các năm vừa qua.

Lấy ý tưởng từ việc dân số hiện đang là một trong những vấn đề đáng quan tâm tại thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng. Do tầm quan trọng và mức độ ảnh hưởng sâu rộng, có thể nói là ít nhiều tác động trực tiếp đến tăng trưởng kinh tế của nước nhà, các vấn đề về giáo dục, giáo dục, y tế, môi trường dẫn theo nhiều hệ luy đáng quan ngại...

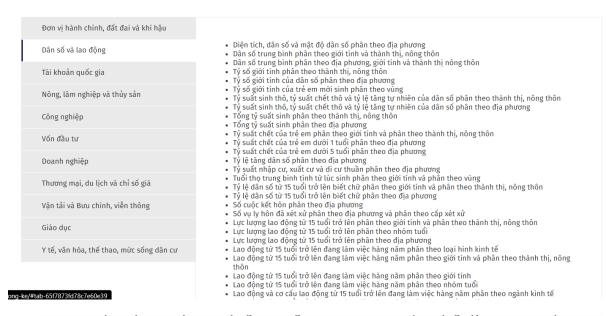
2. Mô tả dữ liệu

Ở đề tài lần này, nhóm chọn Trực quan hóa về dân số tại đất nước Việt Nam Nhóm có bộ dữ liệu thông qua trang của Tổng Cục Thống Kê Việt Nam: https://www.gso.gov.vn/

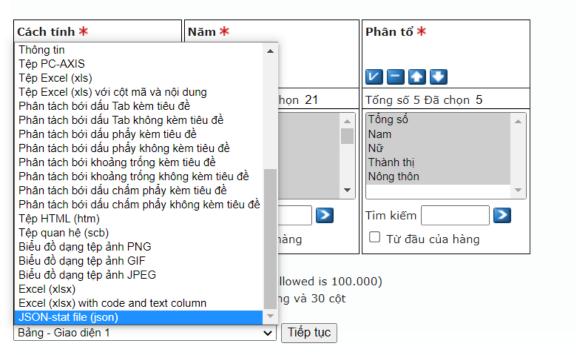

Trong đây dữ liệu khá đa dạng và đầy đủ được tổng hợp thành các file: csv, xlsx... và cho phép người dùng tải về sử dụng với định dạng người dùng mong muốn.

Số liệu thống kê

Với những biến đánh dấu * bạn cần phải chọn ít nhật một giá trị

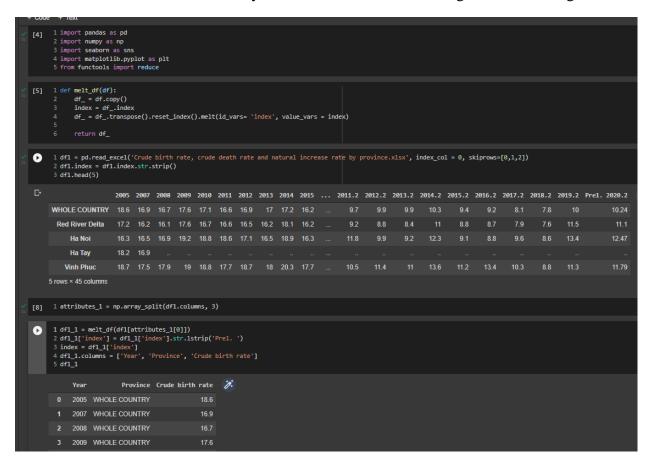

Thông tin

Thống kê chính thức Không

Đơn vị tính Nghìn người; %

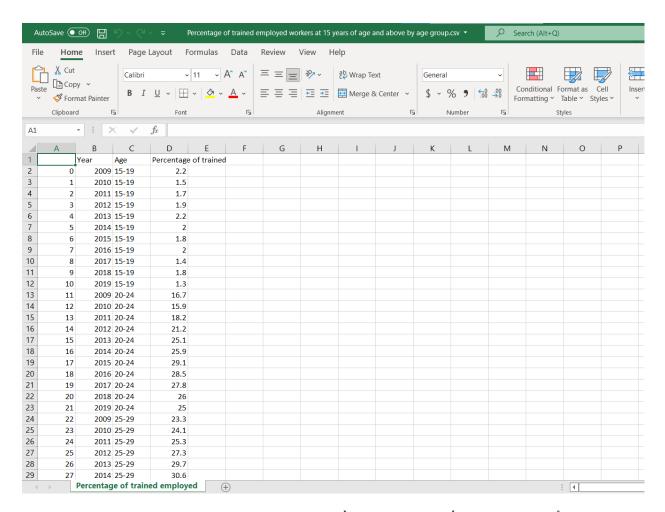
Bản quyền Không Khi nhóm tải về và sử dụng, tìm hiểu thì thấy dữ liệu chưa được phù hợp theo mong muốn nên đã có thực hiện bước tiền xử lý dữ liệu để có được các thông tin nhóm mong muốn.

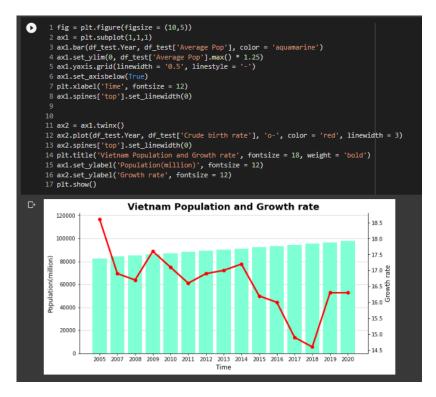
Trong phần tiền xử lý này, nhóm sử dụng các thư viện:

- Pandas
- Numpy
- Seaborn
- Matplotlib

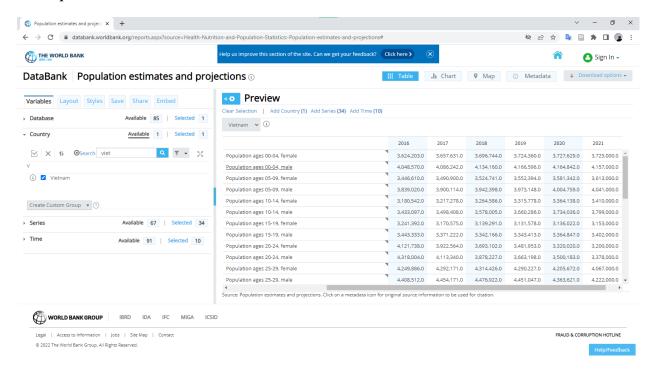
Sau khi tiền xử lý dữ liệu thì nhóm sẽ chuyển qua dạng CSV và lưu các file lại để tiện cho phần bài làm.

Bên cạnh đó nhóm cũng sẽ thử trực quan lên bằng code trực tiếp trên Colab để xem thử dữ liệu đã như mong muốn hay chưa.

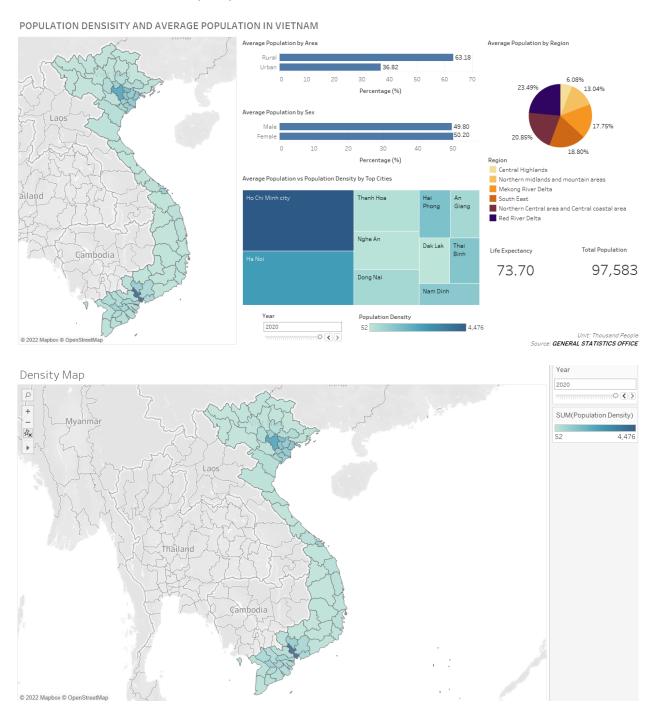
Ngoài ra, để vẽ tháp tuổi (tháp dân số) nhóm có sử dụng thêm nguồn dữ liệu từ WorldBank. Ở đây, ta sẽ lấy các thông tin về dân số theo các nhóm 5 tuổi (5-year age group) tại Việt Nam qua các năm.

Dữ liệu này, sau khi tải về có thể sử dụng trực tiếp Tableau để tiền xử lý rồi sau đó trực quan hóa.

Trực quan và phân tích dữ liệu

3. Dashboard về mật độ dân số

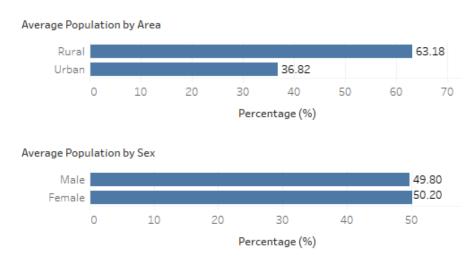
Biểu đồ Bản đồ thể hiện mật độ dân số ở các tỉnh khắp nước Việt Nam. Qua đó có thể thấy dân số Việt Nam đang tập trung ở các thành phố lớn như Hồ Chí Minh với mật độ lên đến 4.476 hay cụ thể là 4.476 dân /km². Đây là con số thể hiện thành phố Hồ Chí Minh đang dẫn đầu về mật độ dân số ở nước ta (Số liệu năm 2020). Bên cạnh đó, ta còn thấy rằng các

tỉnh thành có mật độ dân số cao thường tập trung ở xung quanh hai thành phố lớn nhất nước chính là TP Hồ Chí Minh và Hà Nội. Với công cụ Tableau, chúng ta có thể điều khiển và quan sát sự thay đổi mật độ dân số của các tỉnh, thành phố qua các năm với thanh kéo bên phải (hiện trên ảnh là đang để năm 2020).

Average Population vs Population Density by Top Cities

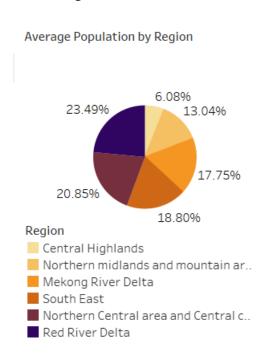
Nhóm có sử dụng thêm biểu đồ Tree Map để thể hiện sự tương quan giữa dân số trung bình và mật độ dân số của các tỉnh thành. Mật độ dân số tiếp tục sử dụng màu sắc để thể hiện, còn dân số trung bình ta sẽ sử dụng kích thước của ô trong biểu đồ. Ta thấy, hai thành phố Hồ Chí Minh và thủ đô Hà Nội vừa có dân số trung bình cao nhất cũng như mật độ dân số cũng lần lượt đứng vị trí cao nhất. Ở các tỉnh thành còn lại, ta thấy rõ dù dân số trung bình có cao nhưng chưa chắc có mật độ dân số cao. Ví dụ như trường hợp của Thanh Hóa và Nghệ An có dân số trung bình cao hơn nhưng có mật độ dân số thấp hơn hai tỉnh thành có diện tích nhỏ hơn nhưng hiện có nhiều các khu công nghiệp là Đồng Nai và Hải Phòng.

Tuy mật độ dân số ở các thành phố lớn cao nhưng nước Việt Nam ta đa phần dân số đều ở các vùng nông thôn là chính, chiếm tỉ trọng đến 63.18%.

Việc dân số phân bổ tập trung như trên có vẻ chưa đồng đều giữa các tỉnh với nhau.

Bên cạnh đó ta cũng có thể thấy tỷ lệ Nam/Nữ trong dân số của chúng ta cũng khá đồng đều, trong đó Nữ chiếm nhiềm hơn khoảng 50.2%.

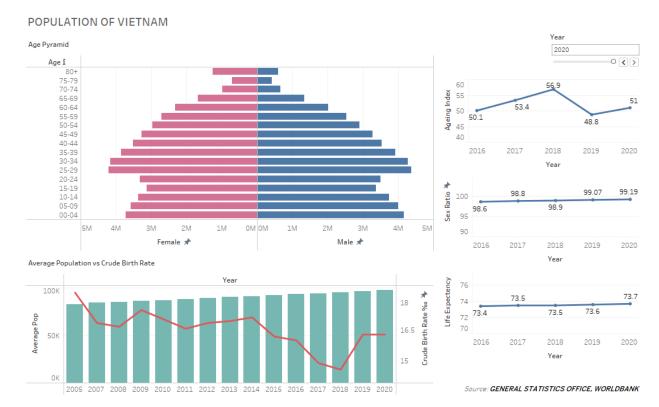

Với biểu đồ tròn trên cho thấy được việc phân bổ dân số ở nước ta đa phần là các vùng nông nghiệp chiếm tỉ trọng lớn. Như vùng Đồng bằng sông Hồng chiếm tỉ trọng cao nhất với 23.37% dân số trên cả nước trong khi vùng Trung nguyên thì chỉ có 6.08% dân số tại đây, đa phần là các dân tộc thiểu số và dân tộc đã sống từ trước.

Ngoài ra, ở dashboard này ta còn có hai thông tin về tuổi thọ trung bình và dân số trung bình của nước ta. Hai thông tin này sẽ thay đổi tương ứng khi ta thay đổi thanh kéo (slider) điều chỉnh thông tin năm.

Total Population 73.70 97,583

4. Dashboard về thành phần dân số

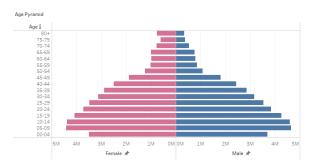
Age Pyramid 80+ 75-79 70-74 65-69 60-64 55-59 50-54 45-49 40-44 35-39 30-34 25-29 20-24 15-19 10-14 05-09 00-04 OM OM 4M 5M 5M 4M ЗМ 2M 1M 1M 2M 3M

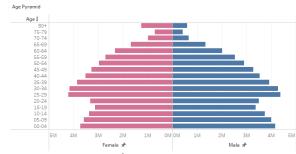
Male 🖈

Female *

Ở biểu đồ kim tự tháp về tháp tuổi của dân số, ta có thể thấy cấu trúc dân số theo độ tuổi và giới tính. Có thể thấy đây là tháp tuổi đặc trưng của Việt Nam trong giai đoạn nước đang phát triển với tháp tuổi kiểu mở rộng: đáy rộng, đỉnh nhọn và cạnh thoải. Qua đó chứng tỏ tỉ suất sinh cao, và tuổi thọ trung bình chưa được cao.

Với tháp tuổi trên, thấy được thuận lợi và khó khăn trong cơ cấu dân số theo độ tuổi với việc phát triển kinh tế - xã hội nước ta. Với việc dân số trẻ cao, Việt Nam sẽ có nguồn lao động đông, bổ sung lao động lớn và thu hút các ngành kinh tế sử dụng lao động và sự đầu tư nước ngoài.

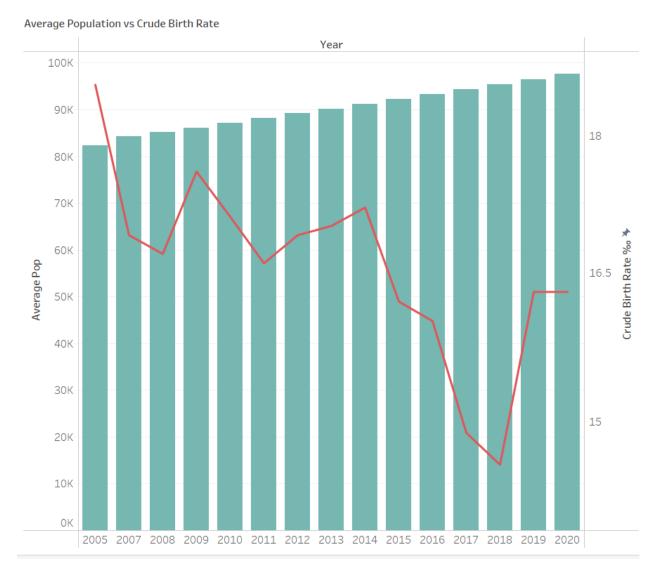

Tháp tuổi Việt Nam năm 2000

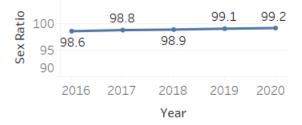
Tháp tuổi Việt nam năm 2020

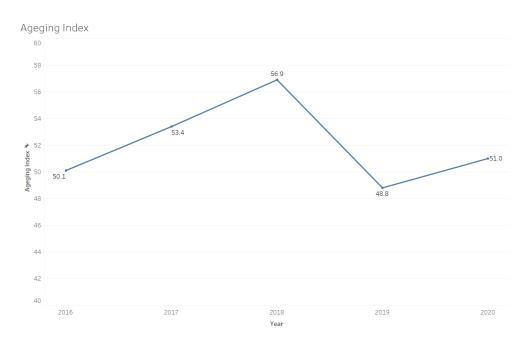
Tuy nhiên, khi ta so sánh tháp dân số hiện tại và tháp dân số vào năm 2000. Ta thấy rõ sự thay đổi khi phần đáy tháp tuổi có xu hướng bị bóp lại thể hiện xu hướng giảm sinh ở nước ta. Đồng thời, phần đình tháp có xu hướng lớn hơn. Đây thể hiện sự già hóa dân số ở nước ta. Tuy nhiên, ta thấy được phần lớn dân số vẫn nằm trong dân số trẻ và dân số thuộc độ tuổi lao động và đây chính là cơ cấu "dân số vàng", yêu cầu nước ta cần tận dụng triệt để vì đây là cơ cấu hiếm hoi, không quay trở lại (nếu có phải cần ít nhất 100-200 năm). [1]

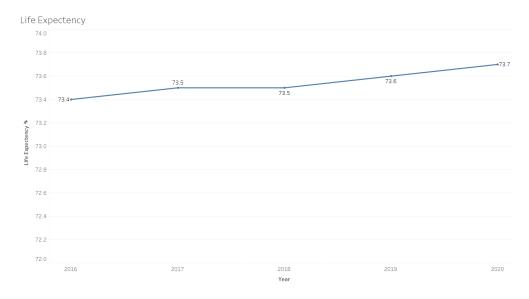
Qua hằng năm, dân số trung bình tăng thêm khoảng 1 triều dân hàng năm. Quy mô dân số Việt Nam ngày càng lớn, tốc độ gia tăng đều hằng năm. Trong khi tỉ suất sinh thô của Việt Nam đang có xu hướng giảm nhanh do chính sách dân số triệt để của nước ta thực hiện tốt, tâm lý người dân ngại sinh đẻ cũng như người dân được nâng cao nhân thức về việc kế hoạch hóa gia đình.

Việc phân bố giới tính tại Việt Nam luôn có sự chênh lệch giữa nam và nữ. Chỉ số Sex Ratio được tính bằng tổng số nam / 100 người nữ. Con số này chưa có sự giảm đi mà lại gia tăng chậm rãi qua hằng năm, cho thấy xu hướng tăng.

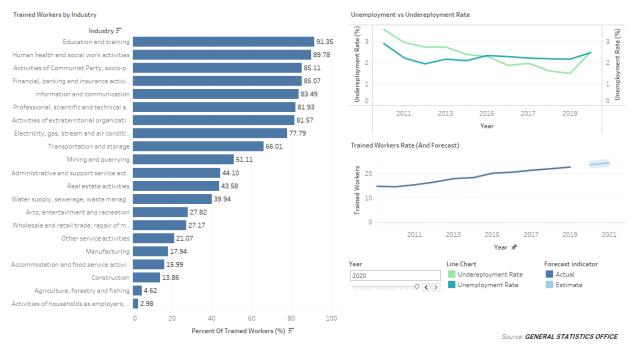
Tiếp theo là chỉ số già hóa, được đo bằng cách tính số lượng người trên 60 tuổi trên một trăm người dưới 15 tuổi. Dân số Việt Nam đang có xu hướng già hóa khi mà chỉ số lão hóa trung bình tăng đều từ 2016-2018 nhưng rồi giảm đột ngột vào năm 2019 nhưng sau đó lại có xu hướng tăng lên.

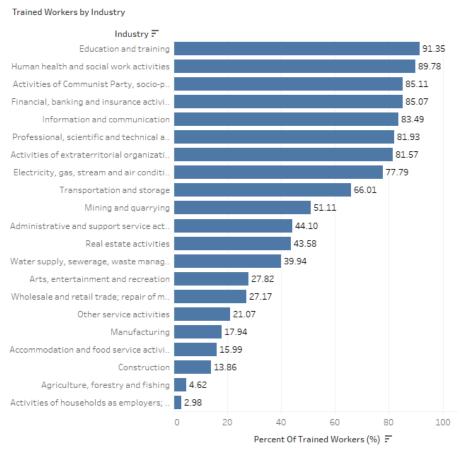

Tuổi thọ trung bình của dân số Việt Nam ngày càng tăng cao cho thấy được sự phát triển của đất nước về kinh tế - xã hội, y tế và chăm sóc sức khỏe. Cho thấy được đời sống và chất lượng sống của con người ngày càng tốt hơn.

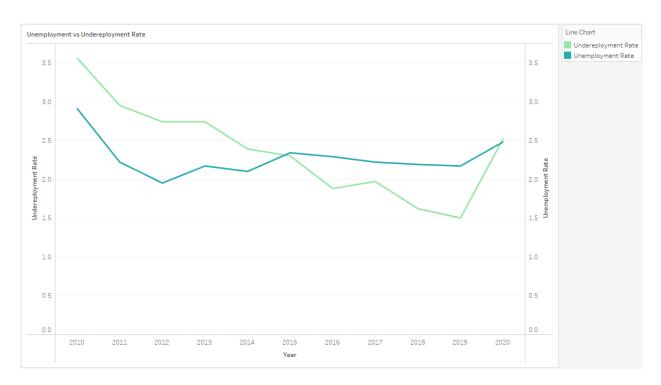
5. Dashboard về dân số và kinh tế đất nước

POPULATION AND ECONOMICS

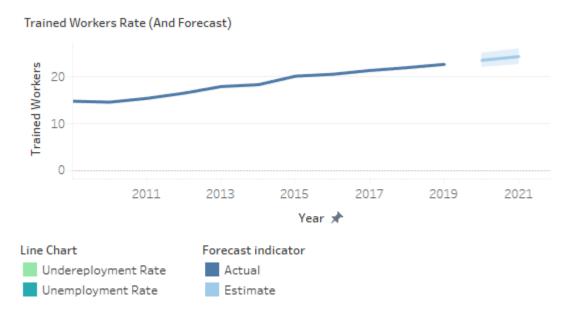

Biểu đồ trên thể hiện phần trăm người làm việc được đào tạo qua các nhóm ngành. Ta có thể thấy được, các nhóm ngành liên quan đến Giáo dục và đào tạo có tỉ lệ người tham gia được đào tạo là lớn nhất. Cũng dễ hiểu vì ngành giáo dục cần có kiến thức để đào tạo các học viên sau. Tiếp theo là về sức khỏe và hoạt động xã hội cũng là lĩnh vực liên quan đời sống hằng ngày của người dân. Việc có đến 91.35% người làm việc được đào tạo trong lĩnh vực giáo dục và 89.78% người làm việc được đào tạo trong lĩnh sức khỏe cũng cho thấy rằng Việt Nam có sự phát triển trong kinh tế - xã hội, cho thấy được đời sống và chất lượng cuộc sống của con người ngày càng tốt hơn.

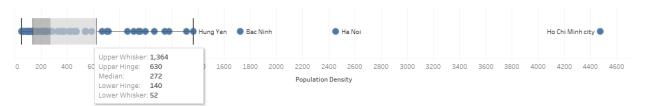
Tiếp theo là biểu đồ về tỉ lệ thiếu việc làm và thất nghiệp. Như ta thấy, cả 2 tỉ lệ đều giảm dần trước năm 2020 cho thấy rằng, đất nước ta đang cải thiện tốt tình trạng thiếu việc làm. Việc tỉ lệ thất nghiệp ở năm 2013 và 2015 tăng nhẹ do sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của đất nước chậm [2]. Nhưng đến năm 2020, cả 2 tỉ lệ thiếu việc làm và thất nghiệp tăng do hậu quả của dịch Covid-19 ảnh hưởng đến nhu cầu việc làm của người dân.

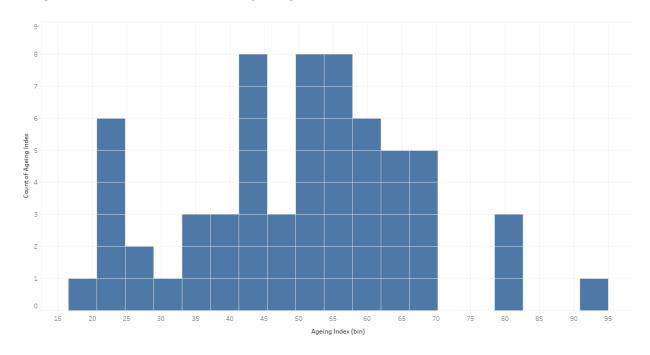
Cuối cùng là dự đoán tỉ lệ đào tạo trung bình trên dân số. Ta thấy, tỉ lệ này luôn tăng dần đều qua các năm cho thấy rằng đất nước ta đang phát triển ổn định đến năm 2019. Và dự đoán của Tableau nếu không có biến động thì con số này sẽ tiếp tục tăng dần đều.

Phân tích

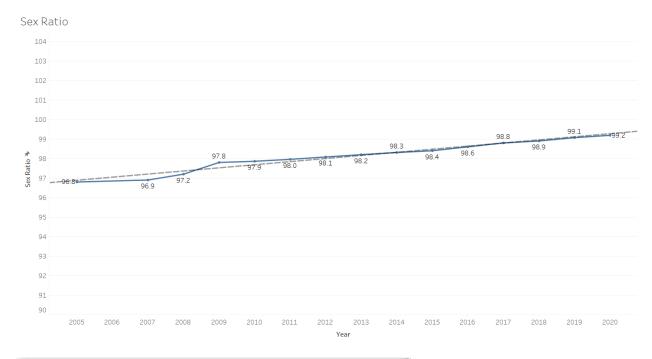
Nhóm sẽ dùng một số biểu đồ, để phân tích một số trường đơn

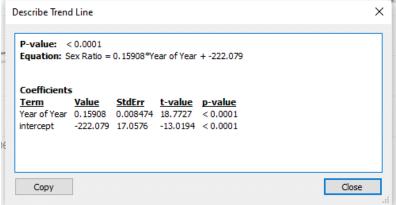

Sử dụng biểu đồ hộp (Box Plot), ta thấy 75% các tỉnh thành có mật độ dân số nhỏ hơn 630 người/ km². Có 3 được xem là ngoại lệ là Bắc Ninh, Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh, đây chính là những thành phố có mật độ dân số cao nhất nước ta. Do đây là các trung tâm kinh tế - xã hội của vùng cũng như cả nước.

Ở biểu đồ Ageging Index(bin) này cho ta thấy, số lượng khu vực có tỉ lệ người cao tuổi trên 100 người chưa trưởng thành, ở mức 40-60. Con số này cho thấy rằng, dân số nước ta đang chuyển biến theo chiều hướng già hóa. Đặc biệt ở các vùng: Thái Bình, Nam Định, Vĩnh Long và Bến Tre, con số này ở mức hơn 80 cho thấy rằng tình trạng già hóa dân số ở các vùng này đáng báo động.

Với mô hình tuyến tính, ta thấy được dữ liệu về giới tính là một tập dữ liệu tuyến tính đơn giản. Đường xu hướng tuyến tính cho thấy sự chênh lệch giới tính giữa nam và nữa đang tăng dần với tốc độ khá ổn định từ những năm sau 2010.

Tham khảo

- [1] N. T. Nguyễn, "Cơ cấu "dân số vàng", nếu không tận dụng, sẽ lỡ thời cơ," Báo Gia đình và Xã hội, 2020. [Online]. Available: https://moh.gov.vn/chuong-trinh-muc-tieu-quoc-gia/-/asset_publisher/7ng11fEWgASC/content/co-cau-dan-so-vang-neu-khong-tan-dung-se-lo-thoi--1.
- [2] VietStock, "Tỷ lệ thất nghiệp 2015 tăng lên 2.31%," [Online]. Available: https://vietstock.vn/2015/12/ty-le-that-nghiep-2015-tang-len-231-761-452121.htm.